

Asia: VN/4163/2023

Valtioneuvoston asetus mikroyhdistysten tilinpidosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hengityслиitto kannattaa pienten yhdistysten kirjanpitovelvoitteiden keventämistä, mutta kaipaa samalla esitykseen selkeyttä ja oheen lisäohjeistusta. Asetuksessa esitetyistä muutoksista hyötyvät vain ne erittäin pienet yhdistykset, joissa on hyvin vähän jäseniä ja joissa toimintaan ei haeta avustuksia. Jotta kevennetyn tilinpidon malli otetaan käyttöön laajasti yhdistyksissä, tarvitaan vielä selkeämpiä ohjeita ja avustusten myöntäjätahojen tekemiä kirjanpito vaatimusten muutoksia.

Kirjanpito velvoitteiden keventäminen on kaikkiaan kannatettavaa, mutta tilanteessa, jossa yhdistys hakee ja saa avustuksia, asetuksessa esitetty käytäntö ei juuri tuo helpotusta. Vaikka tulojen määrä on alle 30.000 euroa, tuloihin voi silti sisältyä useampiakin pieniä avustuksia, joita myöntäneillä tahoilla on edelleen vaatimus kahdenkertaisesta kirjanpidosta ja vaihtelevat raportointivelvoitteet. Käytäntöjä on edelleen selkiytettävä, ja ohjeistettava myös avustusten myöntäjätahoja helpottamaan vaatimuksiaan avustuksensaajille.

Koska yhdistyksen saamien avustusten lopullista määrää on vaikea tietää, epävarmuus voi aiheuttaa muutoksia yhdistyksen tilinpitokäytäntöihin kesken vuoden. Käytettävän kirjanpitotavan valitseminen voi aiheuttaa päänvaivaa yhdistyksessä. Tämä voi vaikeuttaa myös vastuuhenkilöiden löytämistä.

Jäsenavoimen tilinpidon suhteen tarvitaan tarkempia ohjeita koskien esimerkiksi jäsenten tietosuojaa (henkilötietoja koskeva sääntely). Esitykseen sisältyy oletus siitä, että yhdistyksen tilinpidon pitäminen jäsenavoimena on yksinkertaisesti järjestettävissä. Se ei kuitenkaan ole helppoa kaikille. Yhdistyksen tilillä olevien tapahtumien nähtävillä pito voi joissakin tapauksissa tarkoittaa käytännössä esimerkiksi sitä, että yhdistyksen rahastonhoitajan kotona käy yhdistyksen jäseniä katsomassa tilinpidon aineistoa.

Jäsenavointia tilinpitoa käyttävän yhdistyksen tulee esityksen mukaan selvittää vielä vuosittain jäsenavoimuuden toteutuminen tilikauden aikana. Siitä, mitä selvityksen tulee sisältää, ei kuitenkaan anneta lisäohjeistusta.

Esitetty käteiskassakäytäntö, jossa käteiset varat on talletettava tilille viipymättä (viimeistään kahden viikon kuluttua tapahtumasta), voi myös aiheuttaa yhdistykselle lisää vaivaa ja kustannuksia. Käteiskassan käyttö on yleistä ja sitä voidaan tarvita usein. Vähäisen käteiskassan varat – alle 300e – voi kuitenkin tallettaa tilille vain kerran vuodessa. Toisaalta yhdistys voi kokouksessaan päättää siitä, mitä se pitää vähäisenä käteiskassan määränä, mikä antaa hieman liikkumavaraa talletustiheyteen.

Mustonen Satu
Hengitysliitto